

КЊИЖЕВНОИСТОРИЈСКИ КОНТЕКСТ СТАРЕ СРПСКЕ ПИСМЕНОСТИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Филолошки факултет,
Бања Лука

Кључне ријечи: историје српске књижевности, споменици старије књижевности, корпус српске књижевности, ћирилица, српски идентитет.

Апстракт: Под старом писменошћу у Босни и Херцеговини у овом раду подразумијевамо текстове на српском књижевном и народном језику – од најранијих споменика до оних из 19. вијека, када се међу Србима у овим крајевима јавља нов књижевни ток, назначен дјелатношћу Гавра Вучковића, Богољуба Петрановића, Васе Пелагића и других им савременика. Потоњи корпус, који концепцијом одговара новијем схватању књижевности, не улази у област интересовања ове студије. У раду се најприје говори о досадашњим ставовима књижевне историографије према тековинама старе српске писмености у Босни и Херцеговини – од Павла Јозефа Шафарика до Јована Деретића. Посебно се разматрају различите идеолошке позиције са којих су се оцјењивали и квалификовали споменици старе писмености, са нарочитим освртом на утицај аустроугарске политике на развој новог, богумилског концепта средњовјековне писмености у Босни и Хуму. С тим у вези, образложена је природа интеракције идеолошких ставова и књижевне историографије. Дају се приједлози за рјешавање појединих књижевноисторијских проблема, попут статуса старе ћириличне фрањевачке и алхамијадо писмености у Босни и Херцеговини.